

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 l-t — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Kohányi Gyula.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy házasos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű (többzetű) hirdetések alkú szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj után külön beiktatásért 30 kr.

Az osztrák választások.

Budapest, jan 17.

Ausztriában új rájkszrátot kell választani, amely majd tárgyalni fogja a velünk való közgazdasági kiegyezésről szóló törvényjavaslatokat. És Ausztriában, amelyet nem is tartunk valódi parlamentáris államnak, élénkebbek a választási mozgalmak, mint nálunk voltak a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával.

Ezenkívül még egy lényegesen különbség van az ottani s az itthon való választások között. Nálunk a választási mozgalmak alatt az izgatottság, az érdeklődés — fájdalom — még mindig az egyházpolitikai törvényekre irányult. Ausztriában ellenben minden pártnál a velünk való közgazdasági kiegyezés kérdése dominál.

Maga az osztrák kormány is azon van, hogy mentől inkább tüzelje a pártokat arra, hogy legkivált a kvóta tetemes mértékben fölemeltesék Magyarország terhére. Inkább kiteszi magát az osztrák kormány a bukásnak, mintsem Ausztriának vélt jogából valamit engedne. Ausztria előnye és java előbb való előttük, mint a hatalom, a melyhez nem ragaszkodnak olyan görcsösen, mint a mi miniszteraink.

Ezen különbségnek megvolt nálunk az az eredménye, hogy oly nagy és szolgai többség verődött össze, amely nem tekintve az ország javát hajlandó megszavazni mindent, nehogy haza kre-

gessék, mielőtt hasznát látta volna képviselői megbízó levelének,

A Bánffy-kormány nagyon jól tudja hogy a jelenlegi többségével minden káros kiegyezési törvényt megszavaztathat s elfogadtathatja vele a legmagasabb kvótát.

Az osztrák rájkszrátban pedig semmi szín alatt nem lesz összehozható olyan többség, amely beleegyeznék abba, hogy a közözügyi kiadásokhoz való hozzájárulás hányada változatlanul a jelenlegi maradjon. Az osztrák pártok abban versenyeznek egymással, hogy melyik követeljen többet Magyarországtól?

Az osztrák kormány ezt nagyon jól tudja. Belátja, hogy lehetetlenség úgy megkötni a közgazdasági kiegyezést, hogy Ausztria ujabban tetemes előnyököt ne nyerne. És kész elmenni az osztrák kormány az ellenkezésben a végletekig, mert nem tart attól, hogy a hur tulfeszítettén elszakadna, vagyis veszély fenyegetné a dualizmust.

Jól ismerik Bécsben a loyális magyarok legloyálisabb miniszterelnökét. Sejtik, hogy midőn már-már nem tűrhető a zürzavar s kenyértörésre, az 1867-ki alap felbomlására kerülne a sor: akkor előáll a lovagias Bánffy-kormány s megemlíti az 1867-es alapot, a dualizmust azzal, hogy irtózatos újabb terhet vállal el a magyar nemzet kárára.

Es a kormánypárt Bánffyt, mint a haza megmentőjét fogja dicsőíteni. Még talán életében szobrot is állítanak neki.

Megeshetik, hogy lovait is kifogják a diadalmas vezér bécsi utjáról haza térve Budavárába robog. A fejedelmi kegy elárasszja kitüntetéseiével és Bánffy uralma biztosítva van »az emberi kor legvégső határáig« . . .

Az osztrákok pedig újra a marokba nevetnek, hogy ismét sikerült becsapni a magyart. Szedik az epret; mi pedig huzzuk az igát, amíg gerinczünk az elviselhetetlen teher alatt ketté nem roppan.

Mégis hunczut a német!

Horváth Ádám,
orsz. képviselő.

Vajda János.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 18.

A magyar költészetet gyász érte. Vajda János veterán költőnk az újabb magyar líra fejedelme tegnap reggel 70 éves korában meghalt kerepesi ut 10 szám alatti lakásán.

Régóta betegeskedett s maga mondotta hogy harmincz év óta gyorsabb lépéssel halad a sir felé.

Régi gyomorbaja kinozta, mely ellen hiába kereste fel a különböző gyógyfürdőket. Ma két hete ágyba feküdt s azóta nem is kelt fel.

Orvosai Müller Kálmán a Rókus-kórház igazgatója és Schaffer dr. már belát-

tettek az elhajtott gyerekhöz, ma bizony nem tesznek. Kikoszodtak az emberek.

II.

Hetipecz volt. Egész raj verődött a zsandárok mög Guszli János után, a ki a gyereket vitte a közsegházára. Debogy engedte volna valakinek ezt a czimeres helyzetet. Sokan bétérnek ez okon még ma a korcsmájába, hogy volt, mint volt: megkérdezni.

Az őrmester megtette a jelentést. A nyomozásra kiküldött legények is visszajöttek már. A vasuton tul belevesz a nyoma a simára törött országutba, sehol, semmi jel, az anyának nyoma veszett.

Elhivatták az orvost, úgy bontották ki az eleven csomagot. Megtermett, épkézláb kis kölöncz.

Régen belehetett kötözve, jól esett neki a feloldozás akkorát nyújtózott, hogy a kis koponyáján, meg a sarkain tartózkodott.

Es kiszabadult öklét bekapta, szopta, csak úgy czuppogott.

A selypes doktor körültagogatta, azt mondotta:

— Nyojcz hónapos, vagy jegajább hat. Szegény öjdög.

Az istenes Kadvány esküdt nem állja ki szó nélkül.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Eredeti bünben.

— A Debreczen tárczája. —

Irta: **Móra István.**

I.

A falu sarkán, a zsandár-kaszárnyávan szemközt van a Guszli János boltja. Egyuttal koresma is. Ugy van berendezve, hogy a ki Szeged felül jön, itt issza meg az első pohár pálinkát, visszamenőben pedig az utolsó liter bort.

Es itt veszi meg, a mit a faluban elfelejtett megvenni: a szatyíngot, bábuézrnát, a kenőcsöt, a disznóhoz való egyet-mást.

A hogy egyszer, egy ilyen förmeteges reggelen ki akarja nyitni Guszli János az ajtót, hát nem enged, mintha valaki téglát tett volna elejbe.

— No . . .

Megöki. Az akadály elgurul, megszólal és kovát ker.

Vagyis fiu.

— Hej az apád faluját . . .

Azt mondja Guszli János, mikor fölveszi a gyereket a hoból.

Piros kanavász a dunnája, fehér szatyíng a dunnakötője, a féketője viola berliner. Es kohácsol, mondom. Arról ismerszik meg a fiu gyermek.

Guszli János behajtja vissza a külső ajtót, be se szól a feleségének, hanem áthatol egyenest a zsandárházhoz. A gyereket ringogatja a suba alatt.

— Nonono, nonono, ejnyeno . . .

Megrázza a csengőt, de az ablakot megzörgeti.

Urak, hej urak, hiba van.

Az őrmesternek éppen a foga fáj, jól esik neki, ha káromkodhatik egyet. De csak lenyeli a káromkodást, mert hátha a parancsnokságtól hoz valakit az ördög. Nem lehet azt tudni sohse.

— Mi az?

— En vagyok, a Guszli.

— Mi lesz?

— Találtam egy kis porontyot.

Fz nagy szó. Erre ajtót köll nyitni. Mert nem tudhatja az ember . . . Nem, nem. A fogfájása már is kiállt az őrmesternek.

— Nézzük.

Nem sok nézni való van rajta. Kis gyereket, oszt kis gyerek. Azelőtt olyan bolondak voltak az emberek, hogy holmi czédulát, mi tszó nélkül.

ták, hogy a gyógyulásra semmi reménye nincs. Ma reggel 7 óra tájban lélegzete egyre gyengébb lett s mire $\frac{1}{2}$ 9 kor M ü l l e r, szokott látogatását tetfe, már halott volt.

Az elmúlt éjjel, halálát közeledni érezte irónt és papirost kért ápolójától Müller Mari-tól ki négy év óta viseli gondját s megírta végrendeletét.

Utolsó intézkedése így hangzik:

Halálom esetére. Január hó 16. éjjel 3 óra.

Kérem a következőket: I.) Testem okvet len, minél apróbb részletekben fölbontassék; agyam, szívem, gyomrom kivétessek és fölapróztassék. — II.) Fiókomban, tárczámban talaltatandó lehet e pillanatban mintegy 400 forint. Ebből hű ápolónóm Müller Mari azonnal átvehet 200 frtot olv. kétszáz forintot, mint neki megígért kielégítést. III.) Könyvtár, ruhatar, fegyver, pipatár, butorzat netán elárvereztetvén, ami ezek után bejön, három részre osztandó és két nővérem Róza és Gizi harmadikul pedig Müller Mari részesedjenek belőle. Egyetlen egy krajczarral nem vagyok adósa senkinek.

Január 16. reggel $\frac{1}{2}$ 4.

Vajda János.

Az utolsó időben az ősz költő már keveset írt. Deczember végén levelet intézett a Kisfaludy-társaság titkárához, melyben a Palágyi testvéreket tagokul ajánlja.

Már e levelében is aggasztóan festi betegségét. Halála előtti héten hétfőről keddre virradóra megírta utolsó versét, hattudalát: H o s z u é j j e l czimmel, mely befejezettségében is igen erőteljes. Tervezett egy történeti tragédiát Dózsa Györgyről, hátrahagyott több drámai töredéket.

Irodalmi hagyatéka nagyon gazdag, csak ha majd ez elszórva megjelent apróságokat összegyűjtik, fogjuk látni, mily nagy elmét birtunk az elhunytban.

A halál híre hamar bejárta a fővárost, ismerősök, jóbarátok, írók és művészek siettek a halottas agyhoz. Az elhunyt egyik legjobb barátja Nagy Miklós a Vasárnapi Ujság szer-

kesztője lakásán Endrődy Sándorral, Bartók Lajossal, Szűri Danessel, Szana Tamással, a két Palágyival és Zempleni Árpáddal értekezletet tartott a temetésre vonatkozólag. Folyamodást intéztek Márkus polgármesterhez, ki azonnal diszszirhelyet engedélyezett a Dák mauzóleum mellett.

Levelet intéztek Wlassics kultuszminiszterhez, hogy az elhunytat országos költségen temessék el. A temetés rendezésére ma értekezletet tartanak az irodalom kitűnőségei a Vasárnapi Ujság szerkesztőségében.

Vajda még életében meghagyta, hogy halála után boncolják fel holttestét. Pertik Ottó egyetemi tanár az elhunyt barátai előtt kijelentette, hogy fölboncolja a holttestet. — Még eddig nincs eldöntve, hol állítják fel a ravatalát az eddigi intézkedések szerint a Rökus kórház kapujában, vagy a kerepesi úti temető halottas házában fogják elhelyezni.

Temetése kedden délután lesz.

Vajda János hattudala.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 17.

A nagy költő, kinek haláláról lapunk más helyén számol be, — halálos ágyán írt még egy igen megrázó költeményt a halálról, az elmulásról. Nővére, Róza megengedte, hogy közzé tegyék ezt a költeményt. Ime, itt küldöm egész terjedelemben:

Hosszu éjjel.

Oh te csodás, dicső természet!
Érthetlen földi hangya-észnek
Méhedbe látni lehetetlen,
De ép ez űzi, hajtja lelkem.

Bánt a homál és nem hágy békét,
Keresni a dolgoknak végét,
Ha túl a szent, a szűzi látylon
Lehetne még valamit látnom!

A mit nem látott még a többi,
Halandó, tépelődő földi;
Ha már nem is érthettek téged, —
De mi vagyok én? Mi a lélek?

— Hát kelmed . . .

— Én?

Én már öreg vagyok.

Elszoktam a gyerektől.

A többi is mind tudta kötni a sebet. Ki így, ki úgy.

Azután kivitték a gyereket a kisbírónéhoz, míg eligazodnak vele.

Akkor aztán jöttek a bajosok.

Eül Balogné a ludak iránt.

Öt forintot akartak rányomni Könyörgött.

— De az isten haláláért, miből, mikor nincs.

Az a kis földem, az is van terhelve;
ihol a hat gyermekemet [sincs mível betakarom.

Addig-addig, hogy lekönyörgött két forintot.

Fizetett hármat.

Az ajtóból visszafordult.

— Bíró uram, alásan kérem, ha annak a kis porontynak nem akadna eltartója, ne hajítsák el még egyszer. Inkább elvállalom én.

Avval elment.

A tanácsbeliek nem mertek egymásra nézni. Pirultak.

III.

Az isten fizesse meg Balognénak, hiszen ő elég édes volt a Falu Tóniboz mindég.

Hanem a gyerekei, meg a többi rossz,

Oh, mert közelg épp a nagy óra!
Mar készülődik bucsuzóra,
Testből a lélek válni készűl.
Mint kard, kiröppen hüvelyéből,

Csodák csodája, tündérjatek
Minden csalóka látszat, árnyék,
A roppant tömeg tehetetlen.
A lég, a pusztá lég — a minden!

Oh, égbolt szörnyeteg nagysága,
Benne a földék sokasága,
Mint öntudatlan csecsemője.
Ugy ring a legi anya-ölbé

Hol vége változó anyagnak
Kezdődik ami meg nem halhat,
Az a minek nem kell születni, —
Elmulhat-e a lég? a semmi?

A Himmalája tehetetlen rög!
A lepke, mely fölötté röpköd
Egy porszemét megmozdithatja,
De ő tür, el nem riaszthatja.

Anyagban nincs erő, sem élet,
Mi hat a láthatatlan lelek?
A foghatlan, testetlen semmi,
Mely volt, van s örökké fog lenni . . .

Es hogy ha ugy? Ki tudja? Hátha?
Mint örök mécs, leül halmára.
S ott megmarad, ha meg nem halhat.
Örökké siró öntudatnak?

Siratni ezt a drága testet?
Amelybe ime fergek estek.
Holott előbb meg átáljárta.
Lobogva egő kéjek lángja.

Siratni a siralmak völgyét,
Hol hünbe esni olyan édes
S jön a halál s egyszerre végez.

A költemény második része, mely más formában van írva, befejezetlen maradt. A végső szakok itt következnek:

Oh, hátha így van, hátha úgy van?
Kétségbejítő borzadály,
Mi nem lehetséges még ottan
Határodon túl, oh halál?

Vagy mégis tán te volnál enyhébb,
Hogy azt se tudjuk: mi a jobb?

kölyök a tanyasoron, mind azok keserítették csufolták, kinezték.

— Talált béka . . . úgy hitták.

— Néha felnött ember is odamondta neki:

— No hogy vagy te kis orozva-költ?

Nem értette, de érezte, hogy az valami csunya.

Meg mikor a legkisebb Balog gyerek in-cselkedett vele:

— Te, nem vagy ám te a mi fiunk. Ugy hozott két tót vasrudon.

Ösztönszerűleg nem panaszkodott az anyjának, Balognénak. Csepp szívében pedig gyült, gyült a koránérő keserűség. A kamasz legényfiuk, a testvérei ráfogták, hogy árulkodik. Meg megverték, ha panaszszal fenyegetőzött, megverték még egyezzer.

Aznap is a hátaoz vágta egy répatas-kót, éppen, mikor a pap meglátogatta az iskolájukat.

Nagyhirű, derék, igazelmű papember volt Onnat is látszik, hogy kutörekedett koros ember létére ide a tanyára.

A hogy tanit, a falu fija csak elfakad riva. Mikor arról van szó, hogy az Uristen milyen jó édes atyánk nekünk, ezt is ad, azt is ad, édes apát, édes anyát, kenyeret, ruházatot.

— Mi lelt?

A gyerek fuldoklott.

— Semmise . . .

— Ejnye, doktor ur. Hogy mondhatja ugy. Inkább szegény kisangyalka. Az is. A doktor-nak ugy is jól van. — Hanem mi lesz a purdeval?

Mi lesz?

Hát mi lesz?

Jelentést teszünk a szolgabírónak, ke-restesse az anyját.

Ha találják jó, ha nem, tegyen vele a mit tud.

A gyerek, az istenadta, mintha erre a kemény szóra ijedt volna fel, elkezdett sivalkodni, a jegyző befogta a fülét.

Ideges ember volt, kivált mióta az új követ nem nyughat tőle.

Egy ügyes-bajos idős asszony is benn van a tanácsosházban, megásik a szíve.

— Mán hiszen, alázatosan kérem, csak el bír még a falu egy kis lelkét tartani.

— Hát te mit keresel itt? — kérdi a öirő.

— Jobban tudja kigyelmed.

— Behajtották a ludaimat.

— Eredj ki.

— Várakozz, még a sor reád kerül.

— Nono, kérem alásan, csak szeretném tudni mi lesz avval a kis fereggel. De csak kiment.

Istenes Kadvány Antal is ugy gondolta, mint az az asszony, a Balogné.

— Csakugyan legigazabb lenne, ha el-vátálna valaki.

Mj rémitőbb: halál? örökélet?
Oh, hidd el, a mit a millők.

Hisz ugy is mindig egy a vege —
A vak tudás kétségbejött,
Mecsal, kínoz a gyarló elme,
Csak fest ijesztő képeket.

Óh, hátha így! Óh, hátha úgy van?
Kétségbejött borzadáiy!
És még szörnyűbb és várhat ottan,
Határidon túl, oh halál.

IRODALOM.

Előfizetési felhívás az országos m. kir. statisztikai hivatal kiadványainak 1897. sorozatára. Ötödik éve, hogy az országos m. kir. statisztikai hivatal kiadványai — új sorozat megindítával — új külső alakra, valamint beosztásukra, tartalmukra és egész rendszerükre nézve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltóságának hozzájárulásával teljesen újjászerveztettek. A művelt magyar közönségnek ezen idő alatt a statisztikai kiadványok iránt tanúsított és évről-évre tapasztalhatólag növekedő érdeklődése az előfizetők számának szaporodásában nyilvánuló folyton fokozódó támogatása egyrészt bizonyítja, hogy a kiadványok újjászervezése helyes alapokon történt, másrészt felmenti a statisztikai hivalt az alól, hogy a statisztika kiadványok fontosságát hasznosságát és szükségességét ismételt hangszólózza, vagy hogy a magyar statisztikai kiadványok czélszerűnek bizonyult beosztását és rendszerét újból tüzetesen ismertesse. A jelen előfizetési felhívásban alulírt hivatal csak azon újítást emeli tehát ki, melynél fogva a statisztikai hivatalnak különböző jellegű kiadványaira eddig szokásban volt többféle előfizetési módzatok ezuttal a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltóságának hozzájárulásával közös előfizetési felhívásban egyesítették, mely eljárás egyrészt a különböző kiadványoknak még szélesebb körökben való megismertetését fogja előmozdítani, másrészt pedig az ennek következtében várható nagyobb mérvű elterjedés reményében lehetővé tette, hogy az előfizetési ár — arra az esetre, ha valaki az összes kiadványokat megszerezni kívánja — még az eddigi alacsony árnál is olcsóbban állapíttassék meg. Az országos m. kir. statisztikai

hivatal 1897. évi kiadványainak sorozatára nyitott előfizetési felhívás kiterjed ennél fogva első sorban az eddigi rendes statisztikai kiadványokra, ugymint a Magyar Statisztikai Évkönyvre, a Statisztikai Közlemények során megjelent folytatólagos kötetekre, továbbá az 1897. évtől fogva életbeléptetendő Statisztikai Havi közleményekre s végül a Magyarország Tiszti Czim- és Névtára czimű kézikönyvre. A Magyar Statisztikai Évkönyvben, a mely, mint a megelőző évfolyamok, a magyar állam összes területi, népességi, közzgazdasági közmuveltségi és egyéb közérdekű viszonyairól tartalmaz statisztikai adatokat, az 1897. évi sorozatban az 1896. évfolyama fog megjelenni. A Magyar Statisztikai Közleményekben az 1897. évi kiadványsorozatban három folytatólagos kötet, ugymint a 17., 18. és 19. kötetek fognak megjelenni, a melyek közül egyik a magyar korona országainak 1896. évi külkereskedelmi forgalmát, másik az 1895. és 1896. évi aratás és szüret eredményeit az 1895. VIII. t.-cz. alapján végrehajtott általános mezőgazdasági összeirással kapcsolatban történt tökéletesebb és az eddiginél jóval részletesebb felvétel szerint s végül a harmadik az 1896. évtől fogva újjászervezett tüzár statisztikai adatgyűjtésnek 1895. és 1896. évről vonatkozó eredményeit fogja tartalmazni. — Teljesen új kiadványcsoportot képeznek az 1897. évi sorozatban a Statisztikai Havi Közlemények, a melyek a havi közlételekre érdemes és ily közlésre alkalmas statisztikai adatokat minden óra vonatkozólag a következő hó végén fogják az érdeklődőknek szolgáltatni, ugymint az időjárásról, a népességi és közegészségi viszonyokról (születések, házasságok, halálozások vagy házasságok, fertőző betegségek, stb.), továbbá a gazdasági élet egyes jelenségeiről, mint az állatvasarok forgalmáról, a ragados állati betegségek elterjedéséről, a budapesti tőzsde fontosabb jegyzéseiről, a főbb állami bevételek alakulásáról, a fogyasztási adó alá eső iparágakról, a szesz- erukor- és sörtermelésről s a megfelelő adó eredményekről, a tüzkárokról, stb. E közleményekbe vétetnek fel a Magyarország külkereskedelmi forgalmára, az őrléskészítési forgalomra, valamint Fiume tengeri s vasúti, áruforgalmára és hajoforgalmára vonatkozó adatok is, a mely adatok eddig a Magyar korona országainak külkereskedelmi forgalmá czimű havi füzetekben jelentek meg.

(Vége köv.)

Elmondták a többiek. A szomszédbeli Csiplik lánya látta, mikor hátbavágták szegényt, hogy orra bukkott.

A többit elmondta a tanító.

Másnap kocsi jött Falu Tóniért a községből. Magához vette a pap.

IV.

Attól kezdve meg elnevezték Pap Tóninak. Ez a név még Kalocsára is elkísérte, a hova az öreg esperes gimnáziumra adta.

Jó tanuló, komoly fiú volt, de magába zárkózott, magának való, papnak termelt legalább úgy hittek Mentora érkezett is ez ügyben az atákkal, hogy a születési akadályt igazítsák ki valami dispenczióval. Egyebiránt nem is tudhatni valósággal, hogy illegitimus-e.

A fiuval utóbb értekezett.

— Van az egyházi rendhez hajlandóságod?

A gyerek lesütötte a szemét.

— Ahogy ön akarja...

— ~~Én~~ nem felelet, édes fiam akarod-e te?

— Nem bánom...

Az esperes fölemelte a fiú állát.

— Jól van. Akkor hát, várunk, míg elvégzed mind a nyolcz osztályt. En nem erőltetlek, ha szeretném is.

A fiú megcsókolta patrónusa kezét.

(Vége köv.)

A Vasárnapi Ujság január 16-iki száma mely 19 képpel illusztrálva jelent meg. Petőfi- nek öt eddig ismeretlen ifjúkori költeményét közli. A költeményeket Baróti Lajosnak, a Petőfi-re vonatkozó reliquiák kutatójának magyarázata kíséri. E szám egy másik nagyobb közleményben a posta, távirtda és telefon tüzetes ismertetését kezdi meg, az elnök igazgató Szalay Péter arcképevel és 9 képpel a budapesti főpostáról. A többi közleményei között vannak: Regénytár: »Az asztalos családja» Elbeszélés írta: Jókai Mór. (R. Hirsch Nelli rajzaival.) »Az uszó sziget» Verne Gyula új regénye (az eredeti francia kiadás rajzaival.) »Egy régi magyar főúr és udvara» »A kód» (képekkel fényképek. Hary Gyula és Dörre Tivadar rajza után.) »Egy öreg tanár jubileuma» [Léderer Ábrám arcképevel.] »Párisi divallevél» (divatképpel.) Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek Sakkjáték, Réptalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed évre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában [Budapest egyetem utca 4. szám]. Ugyanot megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb ujság a magyar nép számára. félévre csk 1 frt 20 kr.

A képes magyar irodalomtörténet sikere. A magyar irodalomtörténet, mint tudomány igazán büszke lehet arra a fényes sikerre, melyet a nagy közönségben tett hó-

ditásával, széles rétegekben való térfoglalásával elért. Abból a nagyszabású irodalomtörténetből, mely Beöthy Zolt szerkesztésében, a legkiválóbb irodalomtörténetírók közreműködésével gazdagon illusztrálva jelent meg a millennium évére, második kiadás készül. A szerkesztőség a napokban szőlította fel az egyes dolgozóitársakat cikkeik szükséges módosítására. A második kiadás, melytől az Athenaeum, a kiadóhivatal most sem fog kimélni semmi gondot, nem füzetekben, hanem kötetekben fog forgalomba kerülni; a simitások, javítások, a néhol mutatkozó ellentétek elenyésztetése, némi összevonás mindenestre emelni fogják a mű értékét és használhatóságát, annyival inkább, mivel az illusztrációk, fakszimilék és mellékletek teljes számukban megmaradnak.

A legjobb tárczairók. Igen érdekes irodalmi eszmét valósít meg most a Magyar Hirlap. Ez a lap, melynek mindig eredeti ötletei vannak, most az eszlette ki, hogy a legjobb magyar tárczairók ama tárczáit mutatja be az olvasóknak, melyeket maguk az illető kiváló írók tartanak a legjobbnak — Tizenkét ilyen tárcza közlését kezdte meg e hónap 17-én vasárnap a Magyar Hirlap. Elsőnek jön a koszorus költő Jókai Mór, azután Mikszáth Kálmán, Herczegh Ferencz, Bródy Sándor, Dóczy Lajos, Bársony István, Rákosi Viktor, Benedek Elek, Murai Károly stb. Irodalmi és ujságírói körökben nagy az érdeklődés és a közönség nem kevésbé osztja a kíváncsiságot, melyek hát a legjobb tárczák. Ez irodalmi munkákat a Magyar Hirlap minden új előfizetője összegyűjtve és teljesen díjmentesen fogja megkapni.

Új idők. Farsangi jelmezekről közli érdekes cikkeket az Új Idők e heti száma. Olyan szakértők szólnak hozzá a kérdéshez mint Keglévich István gróf a ki férjjelemezre ad jó utbaigazítást, Kury Klára a ki elmondja hogy milyen női kosztium való fiatal leányoknak és Vajk, a ki egy egész sor régi és szép kostümöt ír le. A lapnak többi tartalmából kiemeljük Herczeg Ferencz regényének folytatását, Czöbel Minka gyönyörű költeményét, Sas Ede joizü humorral megírt novelláját, Bródy Sándor elbeszélését és a »Mindenfélé» rovatot a mely érdekes változatos és aktuális. Az illusztrációk sorában ott látjuk Patáky László magyaros »Menésbeli jelenetét« és Linck Lajos ruzeit a kosztumcikkehez. Mint a mostani számból kitünik az előfizetők már a jövő héten kapják meg a Gyurkovicslányaok pompás műmellékletét, az ajonnan belépek közül is azok a kik félére előfizettek. A kiadóhivatal (Andrássy ut 10 sz.) most is fogad el előfizetéseket és kívánatra bárkinek ingyen küld »mutatványszámot«.

Az Eperjesi Széchényi-körnek, felvidékünk ez annyira fontos hivatását betöltő közmuvelődési egyesületének az Évkönyve dr. Hórváth Ödön, a jogakadémiai dékan segyleti titkár szerkesztésében közelébb hagyta el a sajtót. Az 1895/6. évre vonatkozó Évkönyv élénk világot vet az egylet buzgó és eredményes működésére, valamint annak virágzó viszonyaira. Az Évkönyv közli a kir. közigazgatási bíróság tanácselnöki állására kinevezett Szmercsányi Jenőnek, Sárosvármegye volt főispánjának, mint a Kör elnökének arcképet. Közli azután dr. Berzevicsy Albert v. b. t. t.-nak, a Kör védnökének két nagy szabású beszédét, melyek egyikét a Kör ezredéves diszgyűlésén, másikat pedig az országos közmuvelődési egyesületek ezredéves kongresszusán tartotta. — Ezután Csengely Gusztávnak »Váradai Antalhoz« czimű, Kubányi Belának »Ezredév« czimű és Hamvas Józsefnek. »Az ezer éva« czimű költeményei következnek. A két utóbbi a Kör

ódapályázatán megjutalmazott és megdicsért munka. Majd a Kőr tiszteleti tagjának: Váradi Antalnak »Ezredés« című drámai prólógja következik, a melyet a Kőr ezeréves ünnepélyén nagy hatással adtak volt elő. Ezután dr. Horváth Ödön titkárnak a diszgyűlési és közgyűlési titkári jelentéseit tartalmazza az Évkönyv, melyek részletesen megvilágítják a Kőr tevékeny működésének összes adatait. A diszgyűlési és közgyűlési jegyzőkönyveket, részletes jelentést ezredéses kepkiállításáról, nemkülönben az ezredéses ünnepélyek alkalmából megnyitott népkönyvtár szabályzatát ezután magában Érdekesen tárja elénk a Kőr működésének egymásutánját a Körnek közlött naplója is, míg a vagyoni viszonyok felől a Kőr működés-számadása és költségeljárnyzata tájékoztat. Erre a Kőr tisztviselőinek és iagjainak névsora következik. Ebből az utóbbiból kitetszik az, hogy a Kőr estélyet — nem számítva a vidéki választmányok tagjait — ezernél több tag van jogosítva látogatni. Az Évkönyv díszes kiállítása Kósch Árpád eperjesi könyvnyomdáját dicséri.

V. H. Sz.

— A vidéki hírlapíró szövetség helyi bizottságának ülése.

Debreczen, jan. 18.

A debreczeni hírlapírók élénk mozgalmat indítottak meg városunkban a vidéki hírlapíró szövetség eszméjének terjesztése s vagyoniának gyarapítása végett.

E célból szombaton, f. hó 16-án látogatott gyűlést tartottak ifj. Gily Ede elnökelete alatt, a melynek lefolyásáról a következő tudósítást közöljük:

Elnök megnyitván az ülést üdvözlő a szép számban megjelent bizottsági tagokat az első rendes ülés alkalmából és kéri Mile Pál jegyzőt, hogy az alakuló gyűlés jegyzőkönyvét olvassa fel.

A jegyzőkönyv felolvasás után hitelesítetik azon hozzáadással, hogy ezután minden ülés jegyzőkönyve két példányban készítenendő, az egyik példány a szövetség központjának (Szegedre) elküldendő.

Bejelenti ezután az elnök, hogy a szövetségjává az első adomány Debreczenből hozza ma érkezett és pedig Mendelovits Lajos kereskedő 10 frtot küldött egy szép levél kíséretében hozzá.

A gyűlés eljenzéssel és köszönettel veszi tudomásul az adományt.

Jelentést tett továbbá elnök a bizottság első működéséről, a midőn Királyfi Pál kollégánk felolvasásán résztvett. — A jövővel felvétele a szövetséget illetve volna ugyan, de az oly csekély volt, hogy arra az elnökség nem reflektált.

Thán Gyula indítványt tett ezután a helyi bizottságnak két taggal való kiegészítése iránt.

A gyűlés elfogadja az előterjesztett indítványt és a bizottságba behívja dr. Nagy Zsigmond és dr. Bartha Béla eddigi póttagokat, póttagokul pedig Löw Józsefet és Kutas Imrét választja meg.

Ezután következett a gyűlés legérdeke- sebb tárgya, egy jövedelmező hangverseny rendezése.

Általános tetszéssel találkozott az eszme s a bizottság minden tagja, mint egy ember lelkesedéssel igerte felkarolni az ügyet, hogy az minden tekintetben sikerült legyen — méltó legyen a debreczeni hírlapírókhoz.

Eljenzéssel fogadták Komjáthy szinigazgatónak bejelentett kedvezményeit, a melyeket ő a hírlapíróknak nyújtani fog.

A hangverseny napját egyelőre nem határozták el, azonban a programot körülbelül a következőleg állapították meg:

I. rész

1. Hunyadyinyitány. Előadja a cs. és kir. 39. gy. ezred zenekara.

2. Prolog. Irta Szávay Gyula a vidéki hírlapírók szövetségének alelnöke.

3. Sajtószabadság. (Nagy néma képlet, mintegy száz előkelő debreczeni hölgy részvételével.) Rendezi Komjáthy János szinigazgató.

II-ik rész.

4. Czimbalom szám. Előadja Pavalkó Jolán és Asbóth Vilma kisasszonyok, Nagy Dezső és Vadalstván urak

5. Magyar dalok. Énekli B. Ruzsinszky Ilona Rácz Károly zenekarának kísérete mellett.

6. Egy felvonásos eredeti vigjáték Előadja a szintársulat első rendű tagjai.

III-ik rész.

7. Zenedei növendékek karéneke, Zivuskáné urnó vezetése mellett.

8. Komoly szavaltat Baloghné Békessy Rózsa urnótól.

9. Vonós négyes, dr. Forray, dr. Ujfaluzy, Márton Imre és Friedmann Sándor uraktól

IV-ik rész.

10. Várászhegedű. Egy felvonásos opera, melyben Békessy, Ruzsinszky Ilona és Kállay Lujza szerepelnek.

11. Rákóczy induló előadja Rácz Károly zenekara.

Ezen műsor megállapítása után az elnökség megbízást nyert az erre vonatkozó összes intézkedések megtételével.

Még elhatározták, hogy Debreczen sz. kir. városához kérvényt nyújtsanak be, melyben Szeged és többi sz. kir. városok példájára adakozására szólítják fel.

Ezzel az ülés véget ért.

Színház.

Madame Sans-Gêne.

Szombaton a »Szókimondó asszonyság« került előadásra, ebben a szini időszakban legelőször.

Mindenek előtt őszinte vallomással tartozunk magunknak és közönségünknek. Meg kell vallanunk, hogy némi aggodalommal néztük a »Madame Sans-Gêne« előadása elé, mivel hogy közönségünknek éppen ezt a darabot a tavalyi saison folyamán több ízben olyan bravuros előadásban volt szerencséje látni, a minőt vidéki legnagyobb színpadjaink is csak kivételesen voltak képesek nyújtani. Eszünkbe jutnak Blaha Lujza fényes sikerei s a közönségnek iránta való tüneményes sikerei. De nem csupán ő a »Madame Sans-Gêne« alakjának második megteremtője (az első a szerző volt), de Tapolczay Dezső, Napoleon személyesítője is olyan elevenen áll még lelki szemünk előtt, hogy szinte lehetetlennek gondoltuk, hogy a szombati előadás kielegítthesse műgyenyeinket.

Nos, ez a lehetetlenség megtörtént!

Komjáthy né a kit egyénisége — mint eddig hittük — teljesen a komoly szerepek, a mely tragikum színterére utal, ebben a mély humoru s itt-ott a komikum határait is át-átlépő szerepben olyan kifogástalan, olyan egyén, önálló és nagy sikerű alakítást mutatott be, a melylyel teljes mértékben megelégedhetik a közönség s még sokkal inkább a komoly kritika, a melynek — snjnos! — olyan sekszor be kell érnie a többé kevésbé sikerült másolatokkal.

A Komjáthy né Madame Sans-Gêne e j a nem másolat volt, hanem eredeti. Nem Blaha Lujzát játszotta, hanem a Sardon alkotta jellemet, a maga önálló, helyes felfogása szerint. A közönség, hogy alakításával

meg volt elégedve, számtalanszor kimutatja zajos tapsával, nyílt színen és felvonások után való kihívásaival, sőt egy gyönyörű rózsabokrétát is nyújtottak fel neki az első felvonásban.

A második főszerepet Komjáthy alakította, különösen a külsőségekben, maszk, mimika, actio, mozgás tekintetében óriási tanulmányra s kifejező erőre valló sikerrel. Szerepét akkora önuralommal s folytonosan öntudatos contróllal játszotta, a minővel ritkán van alkalmunk még jelesebb színészeink részéről is találkozni. De nemcsak a külsőségekben, hanem felfogás, alakítás és kifejezés tekintetében is teljesen megütötte a mértéket.

A többi szereplők is jók voltak. Különösen jó volt Szilágyi Vilmos Fouché szerepében.

Molnár Rózsika és Kiss Irén. Napoleon hugai, főleg a czivakodási jelenetben voltak kitünők.

Békési Gyula Lefebre és Vidor Neipperg szerepében kissé bágyadtak voltak.

Egészen véve azonban az előadás minden jogos igényt kielégített s hisszük, hogy még több olyan telt házat vonz, a minő szombaton este volt. (Gr.)

Vasgyáros. Tegnap d. u. vásári előadás gyanánt, Ohnetnek ezt az ismert kitünő színművét láttuk, nem vásári előadásban. Másodszor került színre ebben az időnyben s mint az első, ugy a tegnapi előadás is minden tekintetben kifogástalan volt. A sikerben a Komjáthy pár, Molnár Rózsika, F. Csiga házy Etel és Benedek Gyula osztottak, míg a kisebb szereplők szintén megállták helyüket.

Liliomfi. Tegnap este Szigligeti kitünő énekes bohózatát láttuk szintén igen jó előadásban, ugy hogy a közönség ki nem fogott a kacagásból. — A czmszeret Vidor játszotta nála szokatlan elevenséggel és közvetlenséggel. Szellemi szerepében Sziklay harsogtatta meg a színházat a publikum kacagásával. A többi szereplők Szilágyi, Szende Anna stb. parádés előadására kerekítették ki a tegnapi estét.

Ujdonságok.

* A Csokonai körből. A Csokonai kör legközelebbi felolvasó estélyét f. hó 22-én pénteken fogja a varosháza nagytermében megtartani melyet ezúttal sokkal sürűbben fognak követni a többiek, most is a titkár betegsége volt az oka a felolvasások sorozatban beállott rövid szünetnek. A felolvasások ezen tül s így a pénteki is pont 5 óra kor fog na k kezdődni. Mint értesülünk ezen az estélyen dr. Szántó Sámuel és Török Péter tanár urak tartanak tudományos felolvasást, Bosznai Istvánné urnó pedig a debreczeni intelligens tarsaságban régóta elismert zongora művészetet fogja csillogtatni. Ezekon kívül megemlékezés fog történni ezen az estén a magyar irodalom történetnek arról a nevezetes évfordulójáról, mely másnap január 23-án fog bekövetkezni. Akkor lesz ugyanis 50 éve hogy Arany János Toldi ját a Kisfaludy tarsaság megjutalmazta. Előre is felhívjuk az érdekes estére a t. közönség figyelmét.

Szomorú vásár ez az idej, árnyéka a régi, híres Antal napi vásároknak, teng-leng a fergalom, hiányzik a pénz, csak a komédiások werklje nyikorog szomoruan, busan, mint maga az idő is, amilyen bubánatos. A régi jó örmény kereskedőket, szepességi kufárokat hiában keresnénk, a korcsmákban, vendéglőkben sem peng a czimbalom; mint mikor az öreg Boka a »Fehérlő« szállodában két három napig is elhuzta a szép magyar nótákat az Ubrányi ur nagyságos komájáak, meg a Kállayaknak... Niincs pénz, hogy a sertést annyira kipusztította a nyavalya, megérett ez

a vásárok kedvén is, csak a lóvásárban lehetett látni a régi jó urakból néhány ismert alakot, akik mint apák cselekedtek soha elnem maradtának a híres debreczeni vásárokból. Ott volt az ismert Kati néni is, az az érdekes szerb asszony, ki egyik legrégebb alakja a debreczeni vásároknak s a mostani gyöngé vásárban is több mint hatvan lovat vásárolt meg. Az eső, a sár, a korai olvadás is kellemetlenül hatott a vásárosokra, melyben nehézségként felakadt a csinos uri bricska s hiában tánczoltak a paripák... Biz szomorú, szomorú vásár volt ez az idei, még csak árnyéka sem a régi bíres Antal napi vásároknak, mikor még az édes-bus csere-bogár nóta járt s urnak, igazi uraknak hegedült a cigány.

* **Hirlapírók gyűlése.** A vidéki hirlapírók szövetségének helyi bizottsága holnap délután 4 órakor a szokott helyen ülést tart, a melyre a tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

* **Presbiteri közgyűlés.** Folyó hó 24-én vasárnap d. e. 10 órakor presbiteri közgyűlés lesz, a melyen az iskolaszéki elnök lemondása folytán szükségessé vált intézkedést teszik meg. Több fontos állásnak választás utján való betöltése is fogja ez ülés tárgyát képezni.

* **Hubay Jenő Debreczenben.** A genialis magyar zeneszerző Hubay Jenő, ki a büvös-bájos melódiaju zeneművével a „Cremonai hegedűvel“ oly szinte páratlan sikereket aratott Európa első operaházaiban mint már jeleztük is folyó. hó. 23-an Debreczen város zeneértő közönségét fogja művészi hegedűjátékával gyönyörködtetni. A kiváló művészt közreműködésre a zenekedvelők környerte és hívta meg és a zenédiszes helyiségekben fog játszani a következő érdekes és változatos műsorral: 1. G r i e g E. 8 mü. Szonáta (F dur). Allegro con brio. Andante. Alegretto quasi andantino. Alegro molto vivace. Előadja Hubay Jenő ur hegedűművész a m. kir. zeneakadémia és a nemzeti színház tanára és Bodó Alajos ur zongora művész. 2. C o e l i. La folia. Variazioni e cadenza. Előadja Hubay Jenő ur. 3. V e r d i J. Aria a „Tevedt nő“ dalműből. Énekli Szilágyi Bárdossy Ilona urnő a m. kir. opera tagja. 4. C h o p i n Fr. Ballada 3. sz. (As dur). L i s z t F. XIV. magyar rhapszódia. Zongorán előadja Bodó Alajos ur. 5. H u b a y J. Hegedű solo a „Cremonai hegedűs“ dalműből Mazurka 1 ső sz. A fonóban Előadja: Hubay Jenő ur. 6. H u b a y J. Madárdal a „Cremonai hegedűs“ dalműből. Énekli: Szilágyi Bárdossy Ilona urnő. 7. H u b a y J. Csardajelenetek 7. szám. Előadja: Hubay Jenő ur. A másor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A 4-ik és 5-ik szám között 10 percznyi szünet. Kezdeté este 7 és 1/3 órakor pontban.

* **Teljes tanácsülés.** Csütörtökön f. hó 21-én délelőtt 9 órakor gróf D e g e n f e l d József főispán elnökle alatt teljes tanácsülés lesz, amelyen a f. hó 28-iki közgyűlés tárgyait készítik elő.

* **A h-hadházi közbirtokosság gyűlése** jan 16-án — melynek egyes jó l e r t e s ü l t lapok már előre olyan veszedelmes hírt költötték s holmi agrársocialis törekvésekkel hozták kapcsolatba — aemcsak minden baj nélkül, hanem a legnagyobb rendben folyt le. A főszolgabíró is engesztelő hangon beszélt, a közönség sem volt hajlandó a veszedésre — a mire bármit mondanak egyes rosszakaratus saját hibájukat jegy község népnek rossz hirbe hozásával fedezgető emberek a hadházi nép valóban nem alkalmas. Most saját tapasztalatával győződhetett meg erről Ferenczy Elek főszolgabíró ur, mert azt hiszem ilyen tömeg részvételek mellett szebb rendben gyűlést lefolyni hosszú gyakorlatában nem sokat látott. A gyűlést különben a főszolgabíró rezette. Megnyitó bizonyítgatta, hogy a törvény ad neki jogot hirtokosság ügyeibe avatkozásra. Kiterjeszkedett egyéb dolgokra is, a melyekből azt lehet következtetni, hogy mint általában közállapotainkra — úgy a birtokosság

ügyeire nézve és helytelenül van informálva. Eljárásnak a törvénnyel mentetése egyáltalán nem sikerült. S Veszprémi István ügyvéd egy parlamentáris színvonalon álló beszéddel teljesen összpörtte. Mire annyi volt a felelete, hogy a törvényt ő is ott tanulta, a hol az ügyvéd ur, de azt magyarázni egyikőjüknek sines joguk. Erre aztán kimondotta a közgyűlés, hogy tiltakozik a főszolgabírónak a birtokosság ügyeibe beavatkozása ellen s az ujonnan megalakítandó választmányt megbizta, hogy ez ellen jogorvoslatot keressen. Majd Veszprémi Istvá elnökle alatt megalakított a választást vezető bizottság, megkezdődött a szavazás a legszebb rend s roppant érdeklődés mellett. Esti 7 óráig leszavazott 1206 választó. A küzdelem az itt most uralkodó viszonyoknál fogva erős pártszínezeti alapon folyt s a legnagyobb valószínűséggel a 48-as párt jelöltjei jutnak győzelemre, de a nagy munkát adó összszámítás miatt — mert a birtokkal szavaznak a választók — az eredmény körülbelül csak egy hét mulva lesz nyilvánvaló. (—y)

* **Kedvezményes vasuti jegyek.** Az összes városi hivatalnokok részére a keresk. m. kir. miniszter az arczképpel ellátott kedvezményes vasuti jegyeket, a melyek az összes állami vonalokon félarat biztosítanak, ma küldötte le. A polgármesteri tükári hivatal a mai napon expedialta azokat tulajdonosaiknak.

* **Az orvos gyógyszerész egyesület tisztújítása.** A debreczeni orvos-gyógyász-egyesület f. hó január 20 napján délután 5 órakor az egyesület helyiségekben tisztújító ülést tart.

* **Antal napja.** Tegnap volt Antal napja. Városunk Antaljai a jóbarátok, ösmerősök tömegesen keresték fel üdvözölték névnapja alkalmából. Az ügyvédi kar egyik köztisztelőben álló tagját, S z a b ó Antalt számosan keresték fel s kifejezték előtte szívből eredő jókívánságaikat. A tábla tanácselnöke, a törvénytudó bírók, ügyészség, járásbíró, a jogakadémia, a főiskola tanárikara majdnem kivétel nélkül, az orvosi s az ügyvédi kartársak tagja s a kedves család igazi jóbaratai is megjelentek vendégszerető házában s tolmácsolták szerencsekívánataikat. V a s s Antalt, a debreczeni kir. törvénytudó egyik kiváló tagját is számosan üdvözölték, valamint dr. W o l a f f k a Antal sem szabadult meg a névnap üdvözlések elől.

* **Utazás Egyiptomba és Szentföldre.** A nagyváradi keresk. akadémia tavasszal Egyiptomba rendez növendékeivel kirándulást erre nézve ma a következő értesítést kaptuk. Az utazás, mely tavasszal Budapest—Trieszt—Brindisi—Alexandria—Kairo—P o r t Said—Jaffa—Jeruzsálem—Kandia—Korfu—Ancona—Fiumén át Budapestig rendezetik, — miután az eddigi jelentkezések és befizetések által biztosítva van, — minden körülmények között megtartatni fog; újabb jelentkezések e hónap végéig elfogadtnak; befizetések Nagy Váradon 400 forintnyi díj befizetése után az uti társaknak az utazási jegy, mely a vasut, hajó szállodák, teljes élelmezés élvezetére jogosít, megküldetni fog; zsebpénzül angol sovereigne és francia 20 frankos aranyak legcélszerűbbek; uti ruházaatul egy erősebb tavaszi és két nyári öltözet, flanel vagy selyemingek ajánlatnak; február hó elején a névsor hirlapilag fog közzévetetni; márczius hó első hetében minden utasítás részére tüzetes információk s egy utazási zsebkönyv küldetni fog Nagyvárad. 1897. január 15. P r o p p e r N. János igazgató.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 17.

A képviselőházban ma d. p. a költségvetéshez elsőnek H e l f i Ignác szól s kimutatta, hogy a budget bevételei

s t a t i s z t i k á j a s z e m f e n y e s z t é s. Ha leszámítjuk a nem valódi bevételeket, **deficit lesz**, pedig az ilyen budget teszi az osztrákokat oly szemérmelenné követeléseikben.

Z m e s k á l Zoltán K o m l ó s s y t támada szombati beszédéért, melybe ellene fordult a néppártnak. Majd a kormány vesztegetéseit választáskor konkrét adatokkal bizonyította, — különösen K l o c h elnöknek várnai választása visszaéléseit rajzolta, elmondván, hogy a gyalogság elfogta a választókat, a löni készülő csendőrség elől csak úgy menekült a nép. Végül a K o s s u t h p á r t o t óva intette Bánffyót. Az öreg ur **temérdek** oly kifejezést használt mely az egész házat megkacagattatta de mivel a beteg K o m j á t h y Bélára gyanúsító megjegyzést tett, az utána következett Barót h a Ödön kifejezte megbitránkozását támadásáért. Bartha előtt K o m l ó s s y is válaszolt.

A török zavarok.

Konstantinápoly, jan. 17. (A „Debr.“ ered. táv) A megígért reformok életbeléptetését imáron megkezdették s a szultán egy iradéval elrendelte, hogy három század csendőrséget szervezzenek, a melynek tagjai k i z á r ó l a g k e r e s z t é n y e k lesznek s a kiket azután a birodalom különböző részeibe fognak elosztani.

Öngyilkosság a szinpadon.

Megdöböntő esetről adnak hírt a lapok. Az aradi színházban B o s n y á k Zoltán „B e c s ü l e t b í r ó“ cz. darabját adták s az utolsó felvonás végző jelenetében egy lövés dördült el. Nem afféle szinpad lövés, hanem egy revolver, melynek halált oszító gyilkos magva volt.

B a l l a Károly, a színház egyik fiatal tagja, egy csinos, életerős szép férfi föbe lötte — magát s ott maradt vérző halántékkal — a kulisszák között s most a kórház egyik czellájában vergődik, vérző halántékkal.

Az öngyilkosság előzményei.

Mintegy négy hete lehet annak, hogy Bosnyák Zoltán „B e c s ü l e t b í r ó“ cz. darabjának előadási jogát az aradi színház megszerezte.

A szerepkiosztás alkalmával Balla Kálmán, az aradi társulat bonvivánja Bérczey Ákos báró szerepét kapta kezeihez.

Ez a Bérczey egy ur, egy világfi, aki él és csillog, élvez és uralkodik, bírálja a becsületnek jöllehet, maga a legsürgősebb, legközönségesebb lélek, aki — bár a látszat nem mutatja — lesüllyedt becsület dolgában is az atávélóságok fertőjébe.

Végül pedig, mikor már számára nincs más kigázolás, önmagának leszen a bírása és — föbe lövi magát,

Mikor Balla a szerepet a kezeihez kapta s elolvasta, teljes átváltozás volt rajta észrevehető.

Gyakrrn és igen komolyan mondogadta barátjai előtt:

— Majd meglátjátok, hogy a „Becsület-bíró“ első előadása s z e n z á c z i ó t fog kelteni a publikum körében.

— Miert?

— Mert a végét én írom meg ennek a tragédiának! A z u t o l s ó f e l v o n á s b a n a g y o n l ö v ö m m a g a m a t j A kik hallották ezt a dolgot, hittek is neki, meg nem is, de mindenesetre félték tőle, mert Ballát meglehetősen határozott embernek ismerték, a ki amellet erős szív és idegben szenvedett, úgy hogy tetteinek és érzelmeinek nem mindenkor volt képes feltétlenül parancsolni.

A „B e c s ü l e t b í r ó“ első elő-

adása elmult minden nagyobb esemény nélkül, jóllehet Balla a szerep eljátszása alatt meglehetősen nagy fokú idegesség volt észlelhető. A premierre Balla a darab szerzőjét is meghívta, a ki a meghívásra alábbi sürgönynyel felelt, a melyet az öngyilkos zsebében találtak. A sürgöny így szól:

„M a r i a n n a c előadására készültem, midőn becses meghívást kaptam. Bizom a nemes város közönségében és az önök művészetében, hogy a kezdő író művét sikerrel fogják juttatni.

Tisztelezője
Bosnyák Zoltán.

A második előadás aztán meghozta a tragiédiát: Balla Kálmán a harmadik felvonás végén főbelölte magát. A szenzációs eset részleteit tudósítók az alábbiakban adják:

Az utolsó jelenet.

Az utolsó felvonásban, a mikor Tardy Orbán — akit Tompa Kálmán játszott, a grófit leleplezi, a szerep szerint Irén (Horváth Paula) hzzámegy és azt mondja neki:

— Es megbocsátok.
Berczey báró erre azt válaézolja:
— Már késő.

Erre a báró kirohan és a színen kívül föbe lövi magát.

A színen játszó, Tompa Kálmán, Horváth Paula és Paulainé látták, a mint Balla csakugyan összeesik, de nem gondoltak semmi rosszra.

A legördült függöny mögöl hangos sikoltások és jajkiáltások hallatszottak s a közönség nem tudta mire vélni a dolgot. A már a kijáratához igyekvő nézők között nagy pánik támadt, a mikor a színpad bejáratánál álló rendőr hírül hozta, hogy Balla Kálmán tényleg föbe lötte magát.

A hírre a közönség a színpad hátsó, Vörösmarty-utca felöl eső lejárataba rohant és az öltözők felé tartott. A hír villámgyorsan terjedt az utcákon, a közeli vendégekben és kávéházakban és a bejárat előtt csakhamar nagy sokadalom tolongott, a kik a színpadra akartak menni és izgatottan mondták el egymásnak az esetet.

A rendőrök alig tudták a tolongókat visszatartani. Az orvos csak ügyvel-bajjal hatolhatott át a kíváncsi tömegben. A kijövőktől a kérdezősködők hevesen tudakolták az öngyilkos állapotát. Egyesek azt mondták, hogy meghalt, mások azt, hogy már egészen jobban van s föl is eszmélt. Az ellentétes hírek csak növelték a künn állók izgatottságát. Éjjeli szerkesztőségekben is minduntalan csilingelt a telefon és az érdeklődők egyre-másra tudakolták az öngyilkos színész állapotát, hogy csakugyan igaz, hogy meghalt-e, hogy van-e remény az életbenmaradásra?

A lövés után.

A lövés eldördülte után leirhatatlan jelenet keletkezett a színpadon; a szereplő és nem szereplő, színészek s színésznők kezeit tördelve futkostak a kulisszák mögött, folyosókon, ajtókat csapkodva s kétségbeesetten kiáltozva:

— Jaj a Balla! Jaj a Balla! meghalt!
Horváth Paula és P. Adorján Berta valósággal elajultak a rémülettől. Az öngyilkoshoz pedig a kinek fejéből patakzott a vér — senki sem mert közelíteni. Az első volt Rónaszéki Gusztávné, aki hozzá sietett és hidegvizes kendővel borította a sebhelyet.

A sebessünet az első segélyben Pospay Lajos dr. városi főorvos részestette aki egyujjal megállapította hogy a golyó a bal kaponya tetőn hatolt a fejüregbe s az agyvelő komolyabb megsértése nélkül a jobb homlokcsonton keresztül jutott a szabadba. — Az öngyilkos a revolvert kétszer huzta föl s gyorsította a golyó járását.

Az öngyilkos állapotát aggasztó, mivel eszméletét egy pillanatig sem nyerte vissza.

Balla Kálmánt előbb öltözőjébe szállították, hol az asztalra fektették, amíg a

hordágy megérkezett, ott feküdt az öngyilkos üvegesedő szemekkel, sápadt arczczal, merev tagokkal a hosszú öltöző asztalon. Mignem ráfektették a hordágyra s azon szállították az aradmezei közkórházba, hol ápoló alá vették. A hordágyat a színbázi folyosón és a főbejáraton át vitték az utcára, mivel a kis ajtón lehetetlen volna az elszállítás eszközölni. Itt is óriási embertömeg állt, mely mély részvétellel kísérte a ködös éjszakában utcáról-utcára a szomorú menetet.

Másnapra Balla Kálmán állapot javult. Láza szűnfelel. Gondos ápolás mellett még visszanyerheti egészségét. A megértett orvosi vizsgálat szerint Balla Kálmán vesztélven kívül van! a golyó a koponyacsonton megsiklott és a bőr alatt futott végig, nemesebb szerveket nem zolt szét.

CSARNOK

Petőfi ismeretlen költeményei.

Petőfi a »Vasárnapi Ujság«-ban dr. B a r ó t i Lajos tanár eddig ismeretlen költeményeket mutat be, összesen ötöt s ezenkívül régebbi szövegezésben még kettőt, az egyik »Lehel« című ballada, melyet Pápan írt a költő tanuló korában, de aztán átdolgozott: a másik pedig »Méz és csók« cím alatt a »Fürge méh« költemény variánsa. Ismeretlenek a »H o n v á g y«, A »D r á v á n«, »T r i o l e t t e«, E l v á l á s « és »E l s ő s z e r e l e m.«

E költeményeket Petőfinek több ismert költeményével, S a l k o v i c s Károly kincstári mérnök, Petőfi rokona és tanuló-társa adta át Barótnak 1894. év őszén. Maga másolta le azokat évekkal az előtt, egy nyolcz lapnyi kis füzetben, melyben egyéb költemények is vannak. Salkovics azoknak, melyeket Petőfiének tartott, alájegyezte a nevét.

Salkovics állása szerint Petőfi, mint katoná, 1840 tavaszán Horvátországból leveleiben küldte meg neki a megjelölt költeményeket Sopronba.

Eredeti kéziratukat azonban valamelyik ismerőse — talán Örlai — elkérte tőle. Hogy neki is meglegyenek, lemásolta magának s így maradtak meg. De nem valószínű, hogy a kérdéses költeményeket mind Horvátországból küldötte volna meg Salkovicsnak Petőfi; mert olyan is van köztük, a melyről bizonyosan tudjuk, hogy 1841 tavasz n, a katenaságtól való megszabadulása után írta. Baróti szerint Petőfi csak »A Dráván« című költeményét s talán a »Honvagy«-ot küldte meg Salkovicsnak. Jegyzeteiben, melyeket Barótnak átadott, tényleg csak az elsőt említi Salkovics, mint olyant, melynek eredeti kéziratát bírta. A többi költeményt hihetőleg 1841—42-ben másolta le Pápan, mikor Petőfivel az ottani kollégiumba járt.

Baróti tüzetesen magyarázza, hogy Salkovics írott füzetében csakugyan Petőfi költeményei maradtak ránk.

A »H o n v á g y«-ról Salkovics nem mondja, hogy az Petőfié. Pedig hogy ő írta, a költemény tartalma is elárulja. Az »arany kalász hazája, boldog róna« kifejezés is Petőfire vall. A »Dráván« című költeményt a cím alatt olvasható jegyzet szerint Marburg-

nál Stájerországban írta Petőfi. E helyer nem állomásozott, csak átutazott rájta, mikor Gręczból, a hol két hónapig (1840 május és június) a kórházban feküdt, Zágrábba, ezredéhez igyekezett.

A »T r i o l e t t e« hangja, alapeszméje, nyelvezte Baróti szerint semmi kétséget nem hagynak fönn az iránt, hogy ez is Petőfié. A halálvágy, melyet később annyi költeményében s oly sokféleképen fejezett ki, itt lepi meg először. Az »E l v á l á s« Petőfiének hasonló című ifjúkori költeményere emlékeztet, melyet Neumann Károly, Petőfi aszodi tanuló és lakótársa őrizett meg számunkra s a »Vasárnapi Ujság« 1880-iki évfolyamában közölt először. Salkovics a költemény czime mellé zöld írónnal a nevet írta oda: T ó t h Róza. Állítása szerint ez a csöngői szöke leány, egy nyugalmazott őrnagy lánya inspirálta, a kihez Petőfi 1839-ben, ostfiasszonyiai tartózkodása alatt számos költeményt írt. Az »E l s ő s z e r e l e m« című költeményt szintén Petőfi költeményének vehetni. A sürün előkerülő ellentétek e kedves összehasonlítása a természet tárgyaival: oly vonások, melyek Petőfi más költeményeiben is előfordulnak s egyik sajátját teszik.

Az öt költemény ez:

Honvagy

Borunak éjjelén, derének hajnalán
Féléd siet remegve búsz
Pillantatom mindig feléd, arany kalász
Hazája, boldog róna, hol
Csókolva ölelkeznek Csepel mezőivel
Dunának ezüst hullámai.
Áldás malasztja rám felőled nem lebeg,
Csak egy kemény atya atka!
Zugják fülembre a nyargaló fuvalmak, oh
Ezer tövissel hinteni
A bujdosónak utait! Mégis te vagy
Örök betűkkel írva fei
E sziv emlékkönyvében. A napok sorát,
Melyet lefutcom rendelé
Az ég, óhajtom én, kunyhód komályiban
Élhetni s a szelid halál,
A szenvedésnek altatója hogyha jó
S átszenvedni lelkemet
Egy boldogabb világba: harsogó Duna!
Kiszzenvedett porom fölött
Te most a zöldelő hant bársony pázsitát,
S a mormogó habzaj között
Édes nyugalmak ülnek sirkővemre majd,
S a jégsziv is talán, kinek
Átkai nyomák a kínos életet, ledől
Békülten a halom fölét,
S lágyult kebel meleg könyűivel rebeg
Panaszt: szegény, szegény fiam

A Dráván.

M a r b u r g n a l.
Zúgó habjaidba szórom
E virágfüzért,
Dráva! Hajtsd alá s a partra
Tedd, midőn hazámba ért.

Bárha dült lesz akkorára
Disze s hervadott,
És özönnel kelyhe nem hint
Szerte éden illatot.

S monddad: ilyen a honáért
Lángoló kebel,
Melyet a sors zivatarka
Tőle messze sodra el.

Triolett.

Rejts ölednek éjjelibe
Szent nyugalmu sirhalom!
E kinéletnek vesződve
Lánczait még hordozom?
Kebled csendes éjjelibe
Nem tekint a fájdalom

S a keservek halvány képe,
Ott öröklő bék' vagyok,
Rejts hát kebled éjjelébe,
Szent nyugalmu sirhalom!

Elválás.

Itt a bucsupercz: válok. Nem szabad!
Leomlok, a világ kereng velem!
E szenvedés, e szörnyű kín alatt
Hogy nem repedsz meg égő kebelem?

Nem, én nem hordom többé terhemet,
Habár egy élet rajta függene,
Válj lángszavakká, titkos érezt,
Te szevem pokla, szívem édene.

S ha szólanék is, mit remélhetek?
A sors irántam oly vad, oly kemény;
Oh kárhozat, oh gyilkos képzetek!
Nem gyul érettem viszon érzemény.

Én távozem, s örökre távozem
Gyötrő titkommal téled, oh leány!
Vezessen a sors boldog utakon,
Öröm tavasznak tündér-kerszakán.

Legyen pályád mosolygó rózsakert,
És minden óra benne rózsaszál,
S ne tudj, ne tudj lányka, e levért
Szív éjjelen hogy csillagom valál!

Első szerelem.

Szép a rózs-a hajnal ébredése,
A leányka arculatja szebb volt.
Messze bérczek kékelő homályán
Bájjal ég az arany esti csillag:
A leányka nefelejts-szemében
Tündérfénnyel szebb csillagzat égett
Csattogónyak zengeménye nyájas
Csendes éjjel, viruló berekben.
Nyájasabban kelt a lányka hangja
Ajka paradicsom-kertéből.
Es ha tiszta a liget virágit
Gyémánt-cseppel éltető patakocsa:
Tiszta volt a lányka keble szinte.
Tiszta szive, tiszták érzeményi,
A leánykát hévvel én szerettem,
Őt szerettem első szerelemmel,
Erte gyultam örült gerjelemben,
S hajh, a végzet elszakasztá durván,
Elszakasztá mindörökre tőle!
Hagyjatok, ha néha álmin ötét,
Elragadtan a dicsőtet festik,
Oh barátim, hagyjatok zokogni:
Veszteségem szörnyű, mondhatatlan!

Nyilt-tér.

A nyilvánosság számára!

Hogy az utóbbi időben felmerült félre-
vezetéseknek végét vessünk, ezennel
nyilvánosságra hozzuk, hogy a termé-
szetes porosz kir. niederseltersi

„KÖNIGL. SELTERS“

ásványviz-gyógytorrás, a mely kitűnő gyógy-
erejénél fogva a légzési szervek megbete-
gedéseinél (köhögés stb.), továbbá tipikus
tüdőgyulladásnál, tüdő- és gégehurutnál,
nemkülönb Influxa eseteiben, év-
századok óta a világ legtekintélyesebb or-
vosai által rendeltetik, egyedül valódi töl-
tésben csak

„KÖNIGL. SELTERS“

(Niederselters)

elnevezés alatt kapható.

A porosz kir. ásványvízforrások
Siemens & Co.

Folyó évi Január 5-én
egy WAGGON RÉPAMAG

érkezett direct

QUEDLINBURGBÓL (Poroszország.)

KONTSEK GÉZA

előbb GASZNER KÁROLY
magkereskedésében

Debreczen, Kossuth-utca.

Miért is figyelmeztetem a nagyérdemű
gazdaközönséget, hogy nálam bármely
fajta **ujtermesű répamagot** a legmagasabb
csiraképesség szavatolása mellett, —
a **legjutányoabb árban** kaphatja.

Eredeti fuvarlevelek és vám okmán-
nyok rendelkezésre állanak.

Január hóban megjelenő nagy képes
magárlap kívánatra **ingyen** kül-
detik.

Csőd-hirdetmény.

Felhivom a nagyközönség, de különösen
az iparos és kereskedő urak figyelmét
arra, hogy a

vb. LEIDENFROST ÁRMIN

csődtömegéhez leltározott, a pincze és
raktárhelyiségben elhelyezett nagymeny-
nyiségű

fűszer-, anyag-, fes-
ték-árak, rum s más
szeszes italok,

a melyek még ez ideig nem voltak ki-
árusíthatók, a csődbíró-ság engedélye foly-
tán a **mai naptól kezdve beszer-
zési áron alul,**

majdnem fele árban
s igen jutányosan lesznek kiárusítva.

Dr. Mariska György,

csődtömeggondnok.

73—1897. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak
506/1897. P. sz. végzése folytán köz-
hírré tétetik, miszerint a vagyonbukott
Fischer Jakab csődtömegéhez leltározott
ekék, szóró rosták, vető és cséplőgépek,
konkolyozók és egyéb tárgyak **1897.
évi jan. hó 25-én d. e. 10 órakor**
kezdetét veendő és a Fischer Jakab cé-
get viselő gépraktárban Debreczenben,
Nagy-Várad-utcán megtartandó nyilván-
os birói árverésen, a legtöbbet igé-
rőnek azonnali készpénz-fizetés mellett
szükség esetén becsáron alól is el fognak
adatni.

Debreczen, 1897. évi jan. hó 15-én.

Bódogh Zsigmond

bir. kiküldött.

Védjegy. Védjegy.
Vadaj. C. Brády
Mária-Czelli
Gyomor-cseppek
nagyszertren hatnak gyomor bajknál,
nélkülözhetetlen és ártalmatlan ismeretes
házi és népszerű.
A gyomorbetegség tünetei: ótvágya-
lanság, gyomoréngesség, bűzös lehelet,
felfújtság, savanyu, foibőflégés, hasmenés,
gyomorégés, foiesleges, nyálkákiválasztás,
sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös
szűkülés.
Hathatós gyógyszernek bizonyult
fejlésénél, a menyinyiben ez a gyomortól
szárazott, gyomortulterhelésnél étellekkel
és italokkal, gilliszták, májbajok és hámor-
roidáknál.
Említett bajknál a **Máriaczelli**
gyomorcseppek évek óta kitű-
nőnek bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.
Magyarországi főraktár: **Török**
József gyógyszerháza **Budapest,**
Király utca 12 sz.
A védjegyet és aláírást tüzetesen
tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket
tessék elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a készítő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
„Valódiságát bizonyítom”.
A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián
kaphatók.

Kaphat Debreczenben: Göllt Nándor, Tóth Bé-
la, Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil,
Tamassy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diósze-
gen:** Vaday Ignác, **Ér-Mihályfalván** Mátray Ist-
ván. **Hadházon** Farkas Ödön. **Kabán:** Horváth
Kálmán gyógyszerészeknél.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodásnál

a torok és légzési szervek

MINDEN ZAVARAINÁL

melegen ajánljuk

EGGER

kitűnő hatásu

mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobo-
zokban, minden gyógyszerházaiban és
nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár:

EGGER A. FIAINádor-gyógyszertára
BUDAPEST, Váci-kőut 17.

Üzlet átalakulás miatt

alant jelzett áruk
feltünő olcsó árban
kaphatók

ifj. Kovács S.

ezégnél

Kossuth-utca első takarékpénztár épület.

	Ezelőtt	Most
1 vég 30 rőf $\frac{1}{4}$ Creás vászon	frt 9.50	5.—
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ » » »	» 11.—	5.50
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Rumburgi v.	» 14.50	7.50
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Imperiál v.	» 15.—	8.—
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Hollandi v.	» 16.—	7.35
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Chiffon	» 9 —	5.50
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ » » »	» 12.—	6.—
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ » » »	» 13.50	6.—
1 mtr. 155 cm. széles lepedő vászon	» 1.20	—60
1 mtr. 175 cm. széles lepedő vászon	» 1.80	—96
1 drb 50-es ing sima elővel	» 1.70	1.10
1 » 100-as ing sima elővel	» 2.—	1.30
1 » 150-es » » »	» 2.40	1.50
1 » 200-as » » »	» 2.75	1.75

Ugyanaz redős elővel 20 krral drágább.
Báii ingek 1 frt 40 krtól 2 frt 50 krig
legujabb minták

	Ezelőtt	Most
1 drb köper lábravaló	frt 1.30	—70
1 » Damast v. lábravaló	» 1.75	—90
1 » Csikós gradl lábrav.	» 2.40	1.20
1 » rumburgi lábravaló „	» 2.75	1.40
1 tczl. inggallér ötszörös	» 2.50	1.90
1 tczl. kezelő	» 4.80	3.50

12 drb. francia battist zsebkendő kü-
lönböző színekben 1 forint 50 krtól
6 frtig.

	Ezelőtt	Most
1 drb Gratiósa (vasnyelű) esernyő	frt 2.50	1.25
1 drb Gratiósa (vasnyelű) női ernyő	frt 2.40	1.20
Fü kalapok 50 krtól 1 frt 20 krig		
Férfi » 70 » 2 forintig.		

Kemény kalapok minden színben
1 frttől 2 frt 50 krig.

Selyem nyakkendők
10 krtól 60 krig.

Francia füzönyök (Mieder)
80 krtól 2 frt 50 krig.

Uti bőröndök.

Illatszerek, fésük, kefék,

bőrárak stb.

bámulatos olcsó árban
kaphatók

fenti czégnél.

Felhívás

a Polgári Takaréék és Segélyszövetkezet
első évtársulatába való belépésre.

A nyomasztó gazdasági viszonyok csapásainak ellensúlyozására Polgári Takaréék és segélyszövetkezet czég alatt oly szövetkezet alakult mely tagjainak egyrészt a **takarékosságra való hajlamát** akarja kifejleszteni, másrészt a **tagoknak nyújtandó olcsó hitel** által megakarnja könnyíteni a napi foglalkozás terheit és elhárítani az ipari, kereskedelmi és gazdasági vállalkozások akadályait.

A Polgári Takaréék és Segélyszövetkezet évenként **három évi** időtartamra évtársulatokat alakít, melynek tagja lehet mindenki, a ki az alapszabályok által előírt módon kötelezi magát, hogy a 3 év tartama alatt

hetenként legalább 10 kros betétet

fizet be a szövetkezet pénztárába.

A betétek képezik a Szövetkezet vagyonát, mely betétek kamataival s az alapszabályokban megállapított díjakban nyer szaporodást.

A tiszta haszon az évtársulatok végével a tagok között betéteik arányában szétosztatik.

Az aláírások által már eddig is biztosított törzsbetétek ezekre menő száma, valamint a közönség még egyre tartó érdeklődése arra mutatnak, hogy ezután is számosan lesznek, kik a szövetkezetbe belépni óhajtanának, hogy erre alkalmat nyújtson az igazgatóság elhatározta, miszerint ez év április haváig fogad el aláírásokat és ez ideig késedelmi illetéket sem számít.

Felvilágosítás nyerhető a szövetkezet hivatalos helyiségében (Nagy-várad-utca Dr. Fráter-ház) naponként d. e. **9—12**, d. u. **3—6** óráig.

Befizetési napok: Vasárnap d. e. **10—12**, szerda és szombat d. u. **3—6** óráig.

Debreczen 1897. január 18.

az Igazgatóság.

Különféle

csődtömegetől
óriási mennyiségben érkeztek és igen jutányos árban kaphatók
mindenfélé **vásznak, Carton,**
női ruhaszövetek és mindenfélé **rőfös- és**
rövidáru-czikkek.

A Plank és Orbán M.-féle üzletek
összes bolti berendezései
olesón eladó. Megtekinthetők és értesítés nyerhető

ADLER SIMON

partie áru üzletében, a vármegyeháza mellett.